

	MESTSKÉ ZASTUPITEĽSTVO MESTA BREZNA	Číslo poradia: 17
	13. december 2017	Číslo spisu: MsÚ-2017/6444

Správa o plnení
Komplexnej stratégie riešenia rómskej problematiky na roky 2016-2022

Materiál obsahuje:

1. Návrh na uznesenie
2. Správa o plnení Komplexnej stratégie riešenia rómskej problematiky na roky 2016-2022

Materiál sa doručuje:

1. Primátor mesta
2. Zástupca primátora mesta
3. Poslanci mestského zastupiteľstva
4. Hlavný kontrolór mesta Brezna
5. Prednosta mestského úradu
6. Vedúci odborov mestského úradu
7. Zapisovateľka
8. - komisia sociálna....

Počet príloh: 0

Dátum vyexpedovania materiálu:

Predkladá: Mgr. Martin Juhaniak funkcia: prednosta MSÚ Brezno	Podpis:
Vypracoval: Odbor starostlivosti o obyvateľa zastúpený PhDr. Jankou Lemberkovou, vedúcou odboru	Podpis:

MESTSKÉ ZASTUPITEĽSTVO MESTA BREZNA
13. DECEMBER 2017

NÁVRH NA UZNESENIE

Číslo poradia: 17

Správa o plnení Komplexnej stratégie riešenia rómskej problematiky na roky 2016-2022

Mestské zastupiteľstvo mesta Brezna

berie na vedomie

Správu o plnení Komplexnej stratégie riešenia rómskej problematiky na roky 2016-2022.

Správa o plnení Komplexnej stratégie riešenia rómskej problematiky na roky 2016-2022

Komplexná stratégia riešenia rómskej problematiky na roky 2016-2022 bola schválená MsZ dňa 21.9.2016 uznesením č. 97/2016. Je prístupná na webovej stránke mesta, na požiadanie klientov a verejnosti v písomnej podobe na Odbore starostlivosti o obyvateľa. Plnenie dokumentu je rozdelené na obdobia jednotlivých rokov až do doby jeho platnosti. Dokument sa zaoberá problémami v oblasti bývania, zdravia a infraštruktúry, vzdelávania, sociálnych služieb a zamestnanosti. V každej z riešených oblastí bola stanovená priorita ktorú chceme dosiahnuť, z ktorej vyplývajú jednotlivé ciele a následne špecifické ciele a opatrenia. Opatrenia boli premietnuté do akčných plánov na obdobia jednotlivých rokov.

Predkladáme správu o plnení opatrení za rok 2016:

1. Bývanie zdravie a infraštruktúra

Priorita: Zvýšením osobnej zodpovednosti eliminovať problém neprispôsobivosti a znížiť napätie medzi minoritou a majoritou

Cieľ 1: Zastaviť nárast nelegálnych stavieb, sledovať migráciu rómskeho obyvateľstva a nelegálne bývanie

Špecifický cieľ: 1.1 Pravidelný monitoring lokalít

Opatrenia:

1.1.1 Mapovať a eliminovať výskyt čiernych stavieb a nelegálnych skládok

Terénni sociálni pracovníci v súčinnosti s MsP vykonávajú pravidelný mapping čiernych stavieb a čiernych skládok komunálneho odpadu v lokalitách. Vykonávajú evidenciu zmien zastavanej časti a prilahlých pozemkov, vodných tokov a prístupových ciest v lokalitách a poskytujú informácie o zistených skutočnostiach na odbor životného prostredia stavebného poriadku. Vykonávajú osvetu medzi obyvateľmi jednotlivých lokalít v súvislosti s ohlasovacou povinnosťou pri každej zmene a úprave nehnuteľnosti.

1.1.2 Legalizácia obydli

V roku 2016 boli vydané dodatočné povolenia na 3 stavby v lokalitách Predné Halny a Jarmočisko. Jedno stavebné povolenie na „letnú kuchyňu“ v lokalite Jarmočisko.

1.1.3 Odstraňovať nelegálne rómske obydlia

Odborom životného prostredia a stavebného poriadku boli oznámené 4 štátne stavebné dohľady. V konaní je 23 stavieb (výzva, prerušené konanie, oznámené konanie)

Jedna stavba je v lehote určenej na odstránenie, s uvedením termínu odstránenia (do 20. 3. 2018). U troch stavieb uplynula lehota na dobrovoľné odstránenie a tieto boli postúpené na zabezpečenie výkonu rozhodnutia. Sedem stavieb stavebníci dobrovoľne odstránili.

1.1.4 Odstraňovať nelegálne skládky

Pri výkone terénnej sociálnej práce boli klienti pravidelne a dlhodobo motivovaní k udržiavaniu čistoty v lokalitách, bola vykonávaná osвета zameraná na ochranu životného prostredia, upozorňovanie obyvateľov na riziká spojené so znečistením prostredia v okolí rodinných domov, výskyt hlodavcov a chorôb. Niekoľkokrát ročne terénni sociálni pracovníci v súčinnosti s TS Brezno, MsP Brezno, OO PZ organizovali sezónne brigády v každej lokalite, ktorých sa zúčastňoval vysoký počet príslušníkov marginalizovanej rómskej komunity. Účelom brigád bolo jednorazové vyčistenie nielen okolia obydľí, ale aj prístupových ciest, vodných tokov, okolia veľkoobjemových kontajnerov a aj odľahlejších častí, kde vznikali čierne skládky.

Cieľ 2: Zlepšiť prístup k bývaniu segregovaných skupín s dôrazom na sociálne bývanie

Špecifický cieľ: 2.3 Zaviesť systém bezpečnosti a verejného poriadku

Opatrenia:

2.3.1. Pravidelný odvoz KO v častejších intervaloch

Veľkoobjemové kontajnery z lokalít sú vyvážané TS Brezno 2 x mesačne. Avšak podľa potreby pri naplnení kontajnerov v lokalitách terénni sociálni pracovníci v spolupráci s TS- Brezno zabezpečovali mimoriadny vývoz, či výmenu kontajnerov a odvoz komunálneho odpadu v častejších intervaloch.

2.3.2 Vyvodzovať zodpovednosť voči fyzickým osobám porušujúcim zákon o nakladaní s odpadom a znečisťovaní životného prostredia

Pri výkone práce v teréne v jednotlivých lokalitách bol zistený nežiadúci stav znečisťovania životného prostredia pravidelne oznamovaný odboru životného prostredia a stavebného poriadku. Kompetentní pracovníci vykonali obhliadku terénu a začali konanie vo veci znečisťovania životného prostredia. V konaní bola do zápisnice dotknutým osobám uložená

povinnosť odpad odstrániť. V prípade nesplnenia tejto povinnosti bude vo veci vydané rozhodnutie a uložená sankcia. (lokalita Stromová)

V oblasti znečisťovania životného prostredia bola pravidelne vykonávaná aj osвета zo strany terénnych sociálnych pracovníkov, ktorí klientov motivovali k náprave stavu a zlepšeniu situácie bývania

2.3.5 Medializácia podniknutých opatrení, vyzdvihnutie pozitívnych príkladov

V roku 2016 sme v tejto oblasti mediálne žiadny pozitívny príklad nevyzdvihli, skôr sme sa v publicite zamerali na celkovú prácu a riešenie problematiky.

Cieľ 3: Zvýšiť úroveň finančnej gramotnosti a zaviesť tréningové programy finančnej gramotnosti

Špecifický cieľ: 3.1 Riešenie problému neplatičstva

Opatrenia:

3.1.1 Uplatňovať inštitút osobitného príjemcu

Finančná negramotnosť a zadlženosť je jedným z hlavných problémov príslušníkov marginalizovanej rómskej komunity. V prípade poberania dávok v hmotnej núdzi a štátnych sociálnych dávok pri zistení neefektívneho nakladania s finančnými prostriedkami môže mesto Brezno vykonávať osobitného príjemcu týchto dávok.

Inštitút osobitného príjemcu uplatňujeme v priemere mesačne u 107 prijímateľov, z toho 27 poberateľov dávky v hmotnej núdzi, 9 poberateľov rodičovského príspevku a 71 poberateľov prídavku na dieťa.

Na základe dohody s prijímateľom mesačne vykonávame zrážky predovšetkým na zabezpečenie potrieb maloletých detí:

- cestovné do školy (školský autobus zriadený v spolupráci mesto a SAD) 1618 EUR za 6 473 prepravených detí
- nedoplatky za učebné pomôcky pre Špeciálnu základnú školu v Brezne vo výške 339 EUR za 79 detí
- strava a ubytovanie v internátnych školských zariadeniach pre 3 deti
- zabezpečenie plnenia vyživovacej povinnosti deťom umiestneným v ústavnej starostlivosti 2 rodinám

Za neplnenie povinnej školskej dochádzky, ktorá prekročila 60 neospravedlnených vyučovacích hodín v priebehu jedného šk. roka bolo v šk. r. 2016/2017 v priestupkovom konaní riešených 12 prípadov, s uložením finančnej sankcie 8. V týchto prípadoch taktiež na základe dohody s prijímateľom dávky motivujeme klientov k splateniu pokút. V roku 2016 sme zaznamenali 100% uhradených pokút vo výške 180 EUR

S prijímateľmi dávok sú uzavreté dohody o splátkach za podlžnosti voči mestu spojené s neuhrádzaním poplatku za komunálny odpad. V roku 2016 bola splatená suma 2184 EUR od 21 dlžníkov.

V súvislosti s účelnosťou využívania dávok v hmotnej núdzi, štátnych soc. dávok a prídavku na dieťa sú v pravidelných intervaloch vykonávané kontroly herní na území mesta príslušníkmi OO PZ. V rámci spolupráce poskytujú mestu informácie, kto z poberateľov dávok sa v herni nachádzal. Na základe toho mesto zasiela podnet na UPSVR na odňatie dávky a jej vyplácanie formou osobitného príjemcu. V prípade, že sa v herni nachádza klient, ktorý už poberá dávku v hmotnej núdzi prostredníctvom osobitného príjemcu, je mu táto vyplácaná vecnou formou.

Od júla 2016 bolo v herni identifikovaných 38 klientov. Podnet na výkon osobitného príjemcu bol podaný v 21 prípadoch, vyplácanie vecnou formou v 4 prípadoch. Pohovorom s rodičmi sme riešili 15 prípadov mladých dospelých, ktorí sú s rodičmi z hľadiska príjmu spoločne posudzovaní.

2. Vzdelávanie

Priorita: Skvalitniť systém vzdelávania a starostlivosti v rannom detstve s dôrazom na zvýšenie vzdelanostnej úrovne MRK v meste

Cieľ 6: Zvýšiť úroveň vzdelania MRK v meste

Špecifický cieľ 6.1 Zlepšiť podmienky a systém vzdelávania pre MRK

Opatrenia:

6.1.2 Iniciovať zavedenie povinnej predškolskej prípravy zmenou legislatívy do 18. roku dieťaťa

Na všetkých pracovných stretnutiach týkajúcich sa riešenia otázky záškoláctva nie len v rámci nášho regiónu ale aj v rámci Slovenskej republiky dominuje zo strany odborníkov v oblasti pedagogiky, ale aj sociálnej práce potreba predĺženia povinnej školskej dochádzky. Takto je vnímaná aj odborníkmi v našom meste, ktorí sa podieľali na tvorbe dokumentu. V roku 2016 k žiadnym legislatívnym zmenám v tejto oblasti nedošlo.

Cieľ 7: Eliminácia záškoláctva

Špecifický cieľ : 7.1 Zlepšiť zanedbávanie povinnej školskej dochádzky

Opatrenia:

7.1.1 Efektívne využívať nástroje na elimináciu záškoláctva a viesť rodičov k plneniu rodičovských kompetencií v oblasti výchovy a plnenia PŠD

Mesto Brezno v rámci výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany a kurately sa zameriava na riešenie rôznych problémov vyskytujúcich sa v rodinách. Jedným z nich je aj oblasť zanedbávania povinnej školskej dochádzky. V roku 2016 bolo doručených 37 podnetov z Úradu práce sociálnych vecí a rodiny na prešetrenie pomerov v rodine z dôvodu zanedbávania povinnej školskej dochádzky. Problém je riešený priamo vykonávaním sociálneho poradenstva v rodinách, ale zaviedli sme aj nové formy boja so záškoláctvom, ktoré sú určené pre rodičov aj detí. V spolupráci s občianskym združením „Lolo Jílo“ je organizované vzdelávanie netradičným spôsobom s aktívnym zapojením detí aj rodičov. Je zamerané na dôležitosť vzdelania v živote človeka a tiež aj na efektívne trávenie voľného času detí. (možnosti ponúka uvedené OZ, ale aj mesto Brezno, či ďalšie organizácie) Rodičia sú motivovaní k väčšej zodpovednosti pri plnení rodičovských povinností.

Ďalším z nástrojov na riešenie problému záškoláctva sú pravidelné pracovné stretnutia zástupcov základných škôl, ŠZŠ, ale aj niektorých stredných škôl zamerané na riešenie tohto problému. Bol vypracovaný metodický pokyn, ktorým sa riadia jednotlivé školy, ale boli dohodnuté aj ďalšie pravidlá čo sa týka ospravedlnenia absencie dieťaťa v škole, ktorá vedie k väčšej zodpovednosti rodičov, kontrola dodržiavania liečebného režimu zo strany detí v čase choroby a pod. Rodiny s pretrvávajúcimi problémami sú v súlade so zákonom riešené v spolupráci s UPSVR a v prípade zanedbávania aj ďalších potrieb maloletých detí bol inštitút osobitného príjemcu uplatňovaný aj vecnou formou u 9 poberateľov dávky.

7.1.2 Dôsledne uplatňovať sankcie pri neplnení PŠD vrátane trestno-právnej zodpovednosti rodičov

Pri neplnení povinnej školskej dochádzky keď neospravedlnená absencia dieťaťa prekročí 15 hodín, škola dáva podnet na UPSVR a tento rozhodne o ustanovení osobitného príjemcu prídavku na dieťa. Rodičia dostanú poukaz v príslušnej hodnote, ktorý musia využiť v určenej predajni na zakúpenie a zabezpečenie potrieb pre deti.

Za neplnenie povinnej školskej dochádzky (viď v texte vyššie), ktorá prekročila 60 neospravedlnených vyučovacích hodín v priebehu jedného šk. roka, bolo v šk. r. 2016/2017 v priestupkovom konaní riešených 12 prípadov, z toho uložením finančnej sankcie 8 prípadov

a dohovorom 4 prípady. Na OO PZ boli postúpené ďalšie 3 prípady, nakoľko počet vymeškaných neospravedlnených hodín prekročil hranicu 100 hodín v priebehu jedného školského roka.

7.1.5 Zintenzívnenie spolupráce jednotlivých partnerov za účelom zníženia zanedbávania PŠD

Mesto Brezno intenzívne spolupracuje pri riešení zanedbávania povinnej školskej dochádzky predovšetkým so školami na území mesta, s Úradom práce sociálnych vecí a rodiny. Ďalej s organizáciou Zdravé regióny, Poradenským centrom pre dospelých, ale aj tretím sektorom. Je to predovšetkým už spomínané občianske združenie Lolo Jilo, ďalej Liga aktívnych občanov Slovenska, Misericordia n.o. a ďalšie. Spolupracujeme aj so špecialistami na riešenie rómskej problematiky z OO PZ Brezno. Dvakrát ročne organizujeme stretnutia ohľadom záškoláctva, sociálni pracovníci sa zúčastňujú prípadových konferencií na pôde UPSVR pri riešení situácii problémových rodín. So zástupcami všetkých spomínaných organizácií spolupracujeme podľa potreby pri riešení aktuálne zistených problémov.

Cieľ 8: Posilniť vzdelávací personál pre MRK

Špecifický cieľ : 8.1. Zvýšiť podiel pedagogických a odborných pracovníkov

Opatrenia:

8.1.1 Zvýšiť počet asistentov na ZŠ a v predškolských zariadeniach

Pri tvorbe dokumentu Komplexnej stratégie riešenia rómskej problematiky odborníci pracovnej skupiny pre vzdelávanie avizovali potrebu posilnenia odborných pracovníkov na školách pri práci s rómskym etnikom.

V šk. roku 2016/2017 ZŠ s MŠ K. Rapoša zamestnávala asistentov na 7,5 úväzku, ktorí boli financovaní zo štátneho rozpočtu, ktorí pracujú s deťmi s ťažkým zdravotným postihnutím. Ich aktuálna potreba je 13 asistentov, nakoľko je nutné venovať sa aj deťom so sociálne znevýhodneného prostredia.

ZŠ s MŠ Pionierska 2 zamestnáva 3 asistentov, ktorí sú financovaní zo ŠR a využívajú ich pre deti integrované a deti s rôznymi poruchami učenia. Uviedli, že súčasná potreba je 12 asistentov, ktorí by sa mohli venovať aj deťom zo sociálne znevýhodneného prostredia.

ZŠ s MŠ MPČE zamestnáva 3 asistentov, jeden je financovaný zo štátneho rozpočtu a dvaja cez aktuálne projekty a venujú sa deťom s ťažkým zdravotným postihnutím a aktuálna potreba je 9 asistentov, opäť aj pre deti zo soc. znevýhodneného prostredia.

ŠZŠ Brezno zamestnáva asistentov na 2,5 úväzku, dvaja sú financovaní zo štátneho rozpočtu a pol úväzok z rozpočtu školy. Aktuálna potreba je 6 asistentov.

8.1.2 Podpora dobrovoľníckej a osvetovej práce

Neziskové organizácie realizujú aktivity pri práci s marginalizovanou rómskou komunitou v rámci dobrovoľníctva. Mesto tieto aktivity podporuje a morálne ich oceňuje. Do dobrovoľníckych aktivít sa zapájajú aj stredné školy, predovšetkým SPSA EBG Brezno a Stredná odborná škola techniky a služieb Brezno. V rámci dobrovoľníctva v spolupráci so Slovenským Červeným krížom a pediatriami realizujeme osvetovú činnosť a vzdelávanie príslušníkov marginalizovanej rómskej komunity podľa výskytu aktuálnych problémov.

3. Sociálne služby a zamestnanosť

Priorita: Aktivizácia nezamestnaných príslušníkov MRK, s využitím ponúkaných podporných programov, skvalitnenie poskytovaných sociálnych služieb pre cieľovú skupinu

Cieľ 9: Zvýšenie zamestnanosti obyvateľov z MRK

Špecifický cieľ : 9.1 Podpora zamestnanosti MRK na trhu práce

Opatrenia:

9.1.1 Využívanie národných projektov

Na podporu zamestnanosti mesto Brezno v roku 2016 v rámci projektu Šanca pre zamestnanie zamestnalo na obdobie 9 mesiacov 2 príslušníkov MRK. Z celkového počtu 70 opatrovateliek mesto zamestnáva 3 príslušníkov MRK z toho jedna opatrovatelka bola v roku 2016 financovaná v rámci národného projektu Podpora opatrovateľskej služby.

V súlade so zákonom č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov Technické služby mesta Brezno v rámci § 50j, čo je príspevok na podporu rozvoja miestnej a regionálnej zamestnanosti zamestnalo 12 osôb, z toho dvoch príslušníkov MRK. Z celkového počtu 100 zamestnancov bolo v r. 2016 12 % príslušníkov MRK.

9.1.2 Hľadať možnosti uplatnenia sa na trhu práce znevýhodnených UoZ

Terénni sociálni pracovníci v rámci poradenstva sprostredkujú klientom ponuky pracovných miest, dostupné v databáze UPSVR, ale aj v rámci internetovej inzercie. Motivujú klientov k snahe zamestnať sa, kontaktujú pracovné agentúry, ktoré ponúkajú prácu. V rámci

vzdelávacej činnosti sme realizovali vzdelávanie dospelých v spolupráci s Poradenským centrom pre dospelých, kde sa klienti učili písať životopis a riešili s kvalifikovaným pracovníkom možnosti uplatnenia sa na trhu práce. Do vzdelávania bolo zapojených 7 klientov.

9.1.3 Garancia pracovného miesta po ukončení vzdelávania (chránené dielne, absolventská prax)

Opatrenie sa nepodarilo dosiaľ naplniť. V súčasnej dobe sa zaoberáme možnosťou zamestnať príslušníkov MRK v spolupráci s UPSVR na Technických službách v rámci projektu „Šanca pre mladých“.

V rámci tohto opatrenia je nutná spolupráca viacerých subjektov na území mesta a stredných škôl a uzavretie dohody o možnosti zamestnávania absolventov a využitím nástrojov aktívnej politiky trhu práce.

Cieľ 10: Rozvoj vhodných sociálnych a komunitných služieb

Špecifický cieľ : 10.1 Podporiť rozvoj sociálnych zručností a návykov

Opatrenia:

10.1.2 Realizácia vzdelávacích a iných aktivít pre deti aj dospelých v KC

Služby komunitného centra po jeho likvidácii fungujú v náhradných priestoroch Centra pre komunitnú prácu, kde prebieha predškolská príprava detí z MRK. Tu sa im denne počas pracovného týždňa venujú kvalifikovaný pedagóg. V školskom roku 2016/2017 pravidelne navštevovalo predškolskú prípravu 40 detí

V rámci tohto zariadenia pracuje krúžok tvorivých dielní, kde deti a mládež vytvárajú rôzne praktické predmety, rozvíjajú tvorivosť.

Pravidelne realizujeme edukáciu rodičov v oblasti starostlivosti o deti, so zameraním na hygienu a výživu. Realizujeme prednášky na aktuálne témy (hepatitída typu A, pedikulóza a pod.) v spolupráci s pediatrom a zdravotnou sestrou.

V oblasti finančného poradenstva sme v spolupráci s odborníkmi v tejto oblasti zrealizovali odborné poradenstvo zamerané na hospodárenie s finančnými prostriedkami, možnosťami riešenia v prípade exekúcií, riešené boli konkrétne problémy klientov a individuálne rozpracované plány hospodárenia s príjmom rodiny.

10.1.4 Zapájanie mimovládnych organizácií

Pri realizácii všetkých aktivít mesto spolupracuje so štátnymi inštitúciami ako UPSVR, základné a stredné školy, štátnou príspevkovou organizáciou Ministerstva zdravotníctva SR

Zdravé regióny, Poradenským centrom pre dospelých, ktoré je zriadené Národným ústavom celoživotného vzdelávania a riadené priamo ministerstvom školstva SR.

Medzi spolupracujúce organizácie patrí Katolícka charita Brezno, Občianske združenie LOLO JILO, Slovenský Červený kríž, Združenie mladých Rómov, Liga aktívnych občanov Slovenska, ale aj Jednota dôchodcov Slovenska.

Záver:

Práca s marginalizovanou rómskou komunitou je náročná a aj maximálne úsilie prináša len pomalé napredovanie. Väčšinu cieľov a úloh sa nám podarilo naplniť, zamerali sme sa na užšiu spoluprácu v rámci jednotlivých odborov Mestského úradu, najmä v oblasti bývania. V oblasti vzdelávania spolupracujeme so štátnymi či mimovládnyimi inštitúciami, využívame aj spoluprácu s dobrovoľníkmi. V oblasti sociálnych služieb je nevyhnutné vybudovanie a sprevádzkovanie komunitného centra, čo vytvorí podmienky pre lepšiu organizáciu aktivít. Avšak je nevyhnutné, aby sa na plnení cieľov koncepcie podieľali rovnakou intenzitou všetky zainteresované subjekty a boli vypočuté pripomienky odborníkov ohľadom legislatívnych zmien, aby sa dosiahol hlavný cieľ koncepcie, ktorým je zlepšenie kvality života príslušníkov rómskej komunity a tiež zlepšenie vzťahov s majoritou, čo sa v našom meste stáva problémom.

